

hava varnast Internetið hjá landsbókasavninum, er, at fyrirspurning javnan koma á netinum.

Í flestum førum er hetta fyrirspurning um føroyskar bókur ella føroyskt tilfar, ið skal verða nýtt í einum hvørjum sambandi, tað verði seg uppgávur ella kanningar um Føroyar.

Hesir fyrirspurningar koma ikki bert frá føroyingum, ið lesa uttanlands, men so sanniliga eisini frá utlendingum. Og um nærum allan heim, kann leggast aftrat.

Sigast kann tí, at Internetið á landsbókasavninum er við til at upplýsa utlendingum um Føroyar og at skapa áhuga fyri Føroyum og føroyingum.

Men sjálvandi koma eisini fyrirspurningar frá føroyingum herheima, og landsbókasavnið skrásetir allar slíkar fyrirspurningar. Ikki minst tí, at ikki ber altíð at svara upp á standandi fót. Hesir fyrirspurningar kunnu rökka so víða sum frá nýrasjúkum um Japan undir seinna heimsbardaga til alt um Barbaru.

Dagbløðini á mikrofilmi

Ein onnur tænasta, ið lættir um hjá teimum vitjandi, er, at øll dagbløðini nú eru at finna á mikrofilmi.

Hetta ikki bert lættir um, tí drúgt kann vera at blaða fleiri árgangir igjøgnum, og hartil bætir hetta eisini munandi um slitið á upprunablaðunum.

Landsbókasavnið hevur fyra tól, har til ber at leita á mikrofilmum, og tvey av hesum tólum kunnu skriva út tað, ein ynskir sær av tilfari úr hesum dagbløðum.

Ikki bert tey bløð, sum í dag verða útgivin, eru á

mikrofilmi. Eisini fyrrverandi útgávur so sum Føroyingartíðindi, Eysturoyggin. Alt um Ítrótt o.s.v. eru at finna á hesum mikrofilmum.

Eisini finnst yvirfyllt hjá útgávuárinum hjá ymsku bløðunum, og tí ber skjótt og væl til at siga, nær bløðini koma út fyrstu ferð, og nær tey góvust.

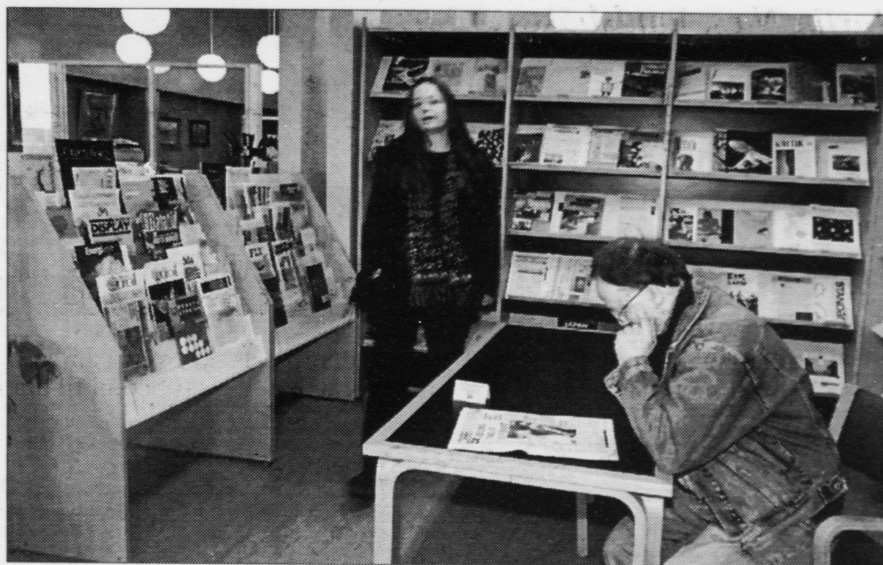
Men menningin steðgar ikki her. Martin Næs sigur, at teir hava ætlanir um, at brenna alt inn á fløgur. Tá fer tænastan at vera á einum so høgum stigi, sum næstan tilber. Tá kunnu fólk lána fløgurnar heim við, og so í frið og náðum leita eftir tí, tey hava brúk fyri. Er talan t.d. um eina ávísu grein úr einum ávísu blaði, men tí ikki veit júst nær, henda grein stóð í, ber til at leita eftir ávísu orði, ið kann leiða teg beint til greinina. Eitt nú navnið á tí, ið greinina hevur skrivað.

Mest føroyskt tilfar

Sum nevnt fyrr í greinini, finnst eini 130.000 bókaheiti á landsbókasavninum. Við í hesi rúgvuni er sjálvandi talt alt tað, sum út er komið á føroyskum.

Martin Næs sigur, at ein av høvuðsuppgávunum hjá landsbókasavninum er júst at savna allar føroyskar bókur – ella rættari sagt allar føroyskar útgávur. Tað verði seg dagbløð, vikubløð, bókur, ja, stutt sagt alt, ið verður givið út á føroyskum, so ella so. Prentsmiðjurnar hava eina beinleiðis ábyrgd av at lata landsbókasavninum eintøk av øllum, teir prenta.

Men sjálvandi eru ikki bert bókur á føroyskum máli at finna á landsbókasavninum. Útgávur á hinum

Nógv fólk vitjar á Landsbókasavninum

norðurlendsku málunum verður roynt at keypa so sum fíggarliga orkan er, og eisini finnst fleiri enskar bókur í savninum.

Landsbókavørðurin visir á, at fyri bert fáum árum síðani, var neyvan talan um at lána enskar bókur út til onnur enn fakfólk, men í dag tykist málsliga forðingin vera sera lítil – fyri ikki at siga eingin. Hetta metir hann fyri ein part er orsakað av broyttu skúlaskipanini, men so sanniliga eisini av sjónvarpinum. So tað er ikki bara til tað ringa.

Vaksandi kundaskari

Fyri aftur at venda okkum til ársfrágreiðingina fyri 1996 sæst, at stór ókning er,

bæði í talinum av útlánunum og av kundum. Útlánini vóru í 1995 um 11.000, meðan tey í 96 vuku upp í 14.500. Eisini talið á fólk, ið lántu á landsbókasavninum vaks úr 3.550 í 95 til 4.850 í 96.

Bæði Óluva Isaksen og Martin Næs eru samd um, at tøluni fyri 1997 fara at vísa ein munandi vøkstur. Men tey tora kortini ikki at gita um nøkur nágreinilig tøl enn.

Einki er tó at ivast í, at kundaskarin er vaksandi. Hetta ikki minst eftir at fólk hava kent, at landsbókasavnið telduútgærd og Interneti kann veita eina nógv betri tænastu.

Og so kunnu fólk eisini

sjálvi hjálpast á Internetinum, hava tey hug til tess. Landsbókasavnið hevur nevniliga eina teldu burturav til lánarar, har teir sjálvir kunnu leita seg fram til tað, teimum lystir.

Henda teldan er upptikin frá tí bókasavnið letur upp, til tað læsir aftur. So ynskiligt hevði verið við fleiri slíkum.

Fólk kenna sær ábyrgd

Tað hoyrist onkuntíð um, at fólk knappliga finna eina bók onkustaðni í húsnum, sum tey í sínari tíð hava lánt á bókasavninum, men sum tey langt síðani hava gloymt alt um. Men hetta er ikki nakar gerandiskostur fyri tey á landsbókasavninum.

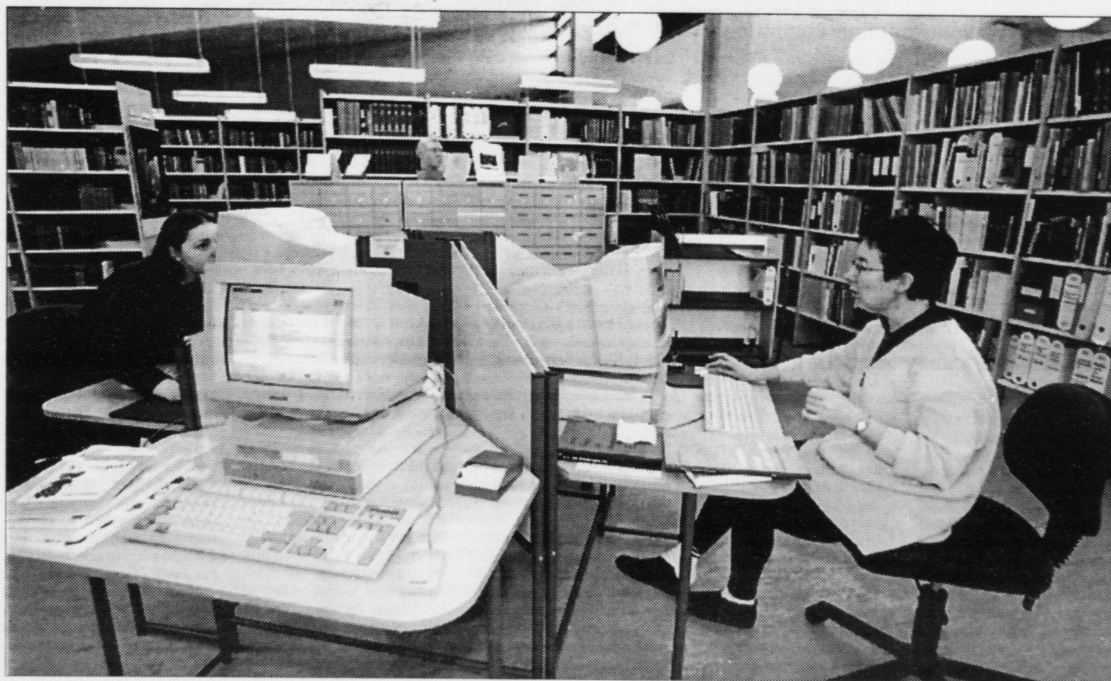
Skipanin er annars hon, at verður ein bók ikki borin aftur, verður áminningar-skriv sent út. Hetta verður gjørt tvær ferðir, og triðju ferð verður so rokning send fyri bókina. So mugu fólk stríðast við Gjaldstovuna um tað, sum Óluva tekur til.

Men tey bæði vísa á, at hetta hendir sera sjáldan – kemur nærum ikki fyri. Fólk kenna sær ábyrgd í so máta. Tey vita, at bera tey ikki bókina aftur, fáa onnur fólk heldur ikki gleði av henni.

Og, sum Martin Næs visir á, so eru bókasavnið nær um einasta staðið, har tú kanst fáa eina tænastu uttan at gjalda fyri hana.

Sum eitt uppkoyti kann nevnt, at tá greinskrivarin skuldi fáa avtalu í lag við Martin Næs, sá hann í telefonbókini, at opið var millum kl. 13 og 21 mánadag til hósdag og frá 13 til 18 fríggjadag. Men hetta er tó ikki so. Landsbókavørðurin visir á, at her er ein feilur í, og opið er mánadag til mikudag frá kl. 10 til 20 og hósdag og fríggjadag frá kl. 10 til 17.

So skuldi eisini tað verið komið upp á pláss.

Teldutøknin hevur lætt munandi um